

בש"פ 2572/14 - בנימין מכלוף נגד הפרקליטות הצבאית, צבא הגנה לישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 2572/14

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

המבקש: בנימין מכלוף

נגד

המשיבים: 1. הפרקליטות הצבאית
2. צבא הגנה לישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית הדין הצבאי
לערעורים בע"מ 29/14 שניתן על-ידי כב' השופט א'
פורת

בשם המשיבים: עו"ד מעין שגיא

החלטה

1. מונחת לפני בקשת רשות ערעור על החלטת בית הדין הצבאי לערעורים (ע"מ 29/14, כב' השופט א' פורת), בגדרה דחה בית הדין את ערעורו של המבקש על החלטת בית הדין הצבאי המחוזי (מחוז שיפוט מטכ"ל), שהורה על מעצרו עד ליום 1.5.2014. החלטתה זו ניתנה על רקע כתב אישום שהוגש נגד המבקש, המייחס לו עבירה של תקיפה

עמוד 1

2. דין הבקשה להידחות על הסף, וזאת בשל העדר מקור בדין המאפשר ערעור במקרים כגון דא. הזכות להגיש ערעור על החלטתה של ערכאה שיפוטית תלויה בקיומה של הוראה מפורשת בחוק. כך נאמר לא אחת בבית משפט זה בדברי הנשיא שמגר: "כדי להקים זכות זו [זכות ערעור] דרושה הוראה של החוק החרות, ובהיעדרה של הוראת חוק, אין הזכות קיימת" (בג"ץ 87/85 ארג'וב נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"ד מב(1) 353, 362 (1988); ראו בש"פ 501/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' מאיו, פסקה 2 (10.5.2009); בר"ם 4057/05 קופרמן נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה השומרון (24.6.07); בש"פ 6313/07 יקימוב נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.12.07); אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 601 (מהדורה תשיעית, 2007); יואל זוסמן סדרי הדין האזרחי 751 (מהדורה שביעית, 1995)).

סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, קובע את האפשרות להגיש בקשת רשות ערר לבית משפט העליון על החלטת מעצר של בית המשפט המחוזי. ברם, זאת ביחס לבתי המשפט האזרחיים, ולא ביחס לבתי הדין הצבאיים, להם סדר דין לעצמם. מקום שחוק השיפוט הצבאי אינו מפנה לחוק סדר הדין הפלילי - אין תחולה לחוק האחרון במסגרת בתי הדין הצבאיים (סעיף 243ג לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955). ביחס לסעיף 53 האמור נקבעה ההלכה שאין זכות ערר על החלטות שניתנו על-ידי בית הדין הצבאי: "חוק השיפוט הצבאי אינו כולל הפנייה למנגנון הערר שבסעיף 53 לחוק המעצרים... ואינו כולל כל הוראה המעניקה זכות ערר לבית משפט זה בהליכי מעצר. נוכח אלה, אין בידי המערער זכות להגשת הערעור שלפני ודינו להימחק" (בש"פ 6313/07 יקימוב נ' מדינת ישראל (3.12.2007)).

נוסף על כך, נקבע כי אין מקום ליתן רשות ערר על החלטות מעצר שניתנו על-ידי בית הדין הצבאי. הלכה זו נלמדה מסעיף 440ט לחוק השיפוט הצבאי, הקובע כי "פסק דין של בית הדין הצבאי לערעורים, שניתן בערעור על פסק דין של בית דין צבאי, ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, אם נתקבלה רשות לכך בפסק הדין, או מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת משנהו". לשון הסעיף מדגישה את ההתייחסות לפסק-דין ולא להחלטת מעצר. סעיף זה, אם כן, מהווה הסדר שלילי לפיו לא ניתן להגיש ערעור או ערר ברשות על החלטות בית הדין הצבאי (ראו רע"פ 10622/07 סמורגנסקי נ' מדינת ישראל (10.1.2008)).

3. בשל כל האמור, דין הבקשה להידחות על הסף.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ד (13.4.2014).

שׁוֹפֵט